

Parlamentul
Republicii Moldova

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru instituirea moratoriului asupra implementării prevederilor Legii Nr. 235 din 03.10.2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Dinu Plîngău *[Signature]*

Igor Munteanu *[Signature]*

Chiril Motpan *[Signature]*

Maria Ciobanu *[Signature]*

Livia Vouc *[Signature]*

Vesile Năzăse *[Signature]*

Alexandru Susu *[Signature]*

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>291</u>		
"03"	<u>12</u>	20 <u>19</u>
Ora		

LEGE

pentru instituirea moratoriului asupra implementării prevederilor Legii Nr. 235 din 03.10.2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Moratoriu asupra implementării prevederilor Legii Nr. 235 din 03.10.2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015

(1) Se instituie moratoriu asupra implementării prevederilor Legii Nr. 235 din 03.10.2016. privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015, pentru o perioadă nelimitată, până la epuizarea tuturor mijloacelor de recuperare a banilor oferiți cu statut de credite de urgență.

Articolul 2. Aplicarea moratoriului asupra implementării prevederilor Legii Nr. 235 din 03.10.2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015

(1) Banca Națională subrogă Ministerul Finanțelor în raporturile legate de creanța față de Banca de Economii S.A., BC Banca Socială S.A., BC Unibank S.A. pe perioada prevăzută la articolul 1. al prezentei legi, din data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Ministerul Finanțelor va suspenda orice acțiune de emitere a obligațiunilor de stat, precum și de executare a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015 pentru garantarea creditelor de urgență.

Articolul 3. Dispoziții finale

(1) În termen de 30 zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Finanțelor va prezenta Parlamentului:

- Raportul privind valorificarea activelor din procesul de lichidare a Băncii de Economii S.A., BC Banca Socială S.A., BC Unibank S.A.;

- Raportul privind situația creanțelor Ministerului Finanțelor față de Banca de Economii S.A., BC Banca Socială S.A., BC Unibank S.A., obținute în urma subrogării Băncii Naționale a Moldovei conform art. 3 alin. (1) a Legii Nr. 235 din 03.10.2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015 și onorate conform art. 38¹¹ alin. (3) lit. a¹) din Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995.

(2) Prezenta lege intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ZINAIDA GRECEANÎI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru instituirea moratoriului asupra implementării prevederilor Legii Nr. 235 din 03.10.2016, privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015

Condiții ce au impus elaborarea actului. Urmare a convertirii garanțiilor emise de către guvernele Leancă (în 2014) și Gaburici (în 2015) în datorie publică internă, prin asumarea răspunderii de către Guvernul Filip, cele 13,3 miliarde lei și alte 11,2 miliarde lei sub formă de dobânzi calculate până în 2041:

- creează inechitate socială – povara este transpusă pe plătitorii de impozite fără a purta vreo vină pentru fraudă miliardului;
- oferă impunitate persoanelor implicate în furtul miliardului, precum și distrag mijloace din bugetul de stat.

Conform Legii 235/2016, obligațiunile de stat au fost emise la valoarea nominală, la rata fixă a dobânzii, pe termene de până la 25 de ani, în volum total de 13,3 miliarde lei, cu rata efectivă a dobânzii de 5 la sută. Dobânzile vor fi achitate semi-anual, cu excepția dobânzilor pentru primul an, care vor fi achitate anual, la expirarea unui an de la data emisiunii.

La data emisiunii obligațiunilor de stat și înregistrării acestora în contul propriu al Băncii Naționale a Moldovei, au fost abrogate garanția de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și garanția de stat nr.101 din 1 aprilie 2015 emise de către Ministerul Finanțelor pentru garantarea creditelor de urgență acordate de Banca Națională a Moldovei „Băncii de Economii” S.A., BC „Banca Socială” S.A. și BC „Unibank” S.A. Totodată, la data emisiunii obligațiunilor de stat, Ministerul Finanțelor subrogă Banca Națională a Moldovei în raporturile legate de creanța față de „Banca de Economii” S.A., BC „Banca Socială” S.A. și BC „Unibank” S.A.

Creanțele Ministerului Finanțelor față de „Banca de Economii” S.A., BC „Banca Socială” S.A. și BC „Unibank” S.A., obținute în urma subrogării Băncii

Naționale a Moldovei, se onorează conform art.3811 alin.(3) lit. a1) din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995.

Decizia pripită a Guvernului Filip:

- a creat inechitate socială – povara este transpusă pe plătitorii de impozite fără a purta vre-o vină pentru fraudă miliardului,
- a oferit impunitate persoanelor implicate în furtul miliardului,
- a distras mijloace din bugetul de stat (în trei ani 2017-2019 bugetul a achitat peste 2,3 mld. Lei, bani care ar fi putut folosiți în scopuri sociale sau pentru proiecte de infrastructură).

Potrivit unui raport al Procuraturii Anticorupție, cu o perioadă de referință august-noiembrie 2019, elaborat în contextul Hotărârii Parlamentului din 17 octombrie 2019 în cadrul anchetei fraudei bancare au fost puși sub învinuire persoane fizice și juridice implicate, la care au fost identificate bunuri imobiliare pasibile pentru a fi sechestrate, și respectiv aplicat sechestru, în valoare de 1,2 miliarde lei.

Complexitatea căilor de utilizare a banilor fraudatei s-a dovedit a fi alta decât investițiile în economie cu tentă neperformantă:

- efectuarea de plasări excesive a mijloacelor financiare în străinătate cu încălcarea normelor prudențiale de risc;
- creditarea masivă a persoanelor afiliate acționarilor cu încălcarea regulilor de creditare, care au produs în scurt timp efecte de gestionare defectuoasă și management fraudulos al băncilor comerciale „Banca de Economii” S.A., BC „Banca Socială” S.A. și BC „Unibank” S.A.
- efectuarea de plăți în conturile unui grup de companii off - shore;
- efectuarea de transferuri în conturile bancare ale diferitor persoane fizice, deschise în bănci comerciale din străinătate;

- efectuarea de plăți în contul diferitor companii producătoare de mărfuri și prestatoare de servicii, rezidente ale Germaniei, Austriei, Elveției, Italiei, Franței, Monaco, Portugaliei etc, fiind procurate servicii de zboruri charter, servicii hoteliere și turistice, servicii medicale, bunuri imobile, accesorii de lux, etc;

Totodată, Hotărârea Parlamentului din 17 octombrie 2019 prevede că Guvernul și Banca Națională în 60 de zile vor examina oportunitatea revizuirii Legii nr. 235 din 3 octombrie 2016. Guvernul blocului ACUM, bazându-se pe aceasta hotărârea, a inițiat niște discuții pe acest subiect. Însă, proiectul bugetului pentru 2020, propus de Guvernul Chicu, prevede că cetățenii noștri vor continua achitarea banilor, furați tot de la ei.

În acest context se impune intervenția Parlamentului în vederea stopării emisiunii obligațiunilor de stat destinate garanțiilor pentru creditele de urgență și achitării acestora din bugetul de stat

În acest sens se propune aplicarea imediată a moratorului asupra implementării “legii miliardului”, până la epuizarea tuturor mijloacelor de investigare și recuperare a mijloacelor fraudate. Această opțiune ar fi corectă și necesară pentru evaluarea exactă a fraudei și consecințelor acesteia în formă pecuniară.

Totodată, suspendarea legii ar permite o mobilizare a tuturor instituțiilor, inclusiv BNM, pentru demascarea fraudelor și identificarea beneficiarilor și recuperării mijloacelor fraudate. Doar după epuizarea tuturor eforturilor legea miliardului ar putea fi reactivată și doar suma reziduală nerecuperată să fie recunoscută drept datorie de stat internă, cu stabilirea de noi prevederi pentru relațiile dintre BNM și Ministerul finanțelor.

Este de remarcat că garanțiile emise de către ministerul finanțelor în 2014 și 2015 nu au fost la termen stabilit. Prevederea inițială din HG din 2014 a fost eliminată și garanțiile puteau fi lăsate emise fără stingere o perioadă nelimitată, până la epuizarea eforturilor de recuperare a miliardelor dispărute. Odată cu asumarea de răspundere de către guvernul Filip în 2016 și activarea garanțiilor – respectiv, nu poate fi întoarsă înapoi situația cu emiterea de garanții. Dar suspendarea legii și recuperarea banilor în cadrul investigării furtului miliardelor și procesului de

lichidare a celor trei bănci poate diminua semnificativ impactul negativ pentru contribuabili.

Efectul așteptat de la suspendarea ”Legii miliardului”:

- Eliberarea imediată a unor sume anuale de circa între 850 milioane lei – un miliard lei în bugetul de stat, un spațiu fiscal important pentru programe și proiecte sociale;
- Efort conjugat pentru investigarea fraudei și măsuri de recuperare a mijloacelor extrase;
- Responsabilizarea persoanelor implicate și beneficiarilor din fraudă bancară.

Principalele prevederi ale proiectului:

- instituirea moratoriului asupra implementării prevederilor Legii Nr. 235 din 03.10.2016. privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015, pentru o perioadă nelimitată, până la epuizarea tuturor mijloacelor de recuperare a banilor oferiți cu statut de credite de urgență;
- aplicarea moratoriului asupra implementării prevederilor Legii Nr. 235 din 03.10.2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015;
- dispoziții finale, care prevăd că legea intră în vigoare din momentul adoptării, precum și domeniul de raportare de către Banca Națională a Moldovei și Ministerul Finanțelor privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat

Efectele juridice ulterioare aprobării proiectului de lege

- Eliberarea imediată a unor sume anuale între 850 milioane lei – un miliard lei în bugetul de stat – resurse financiare importante pentru programe și proiecte sociale.
- Efort conjugat pentru investigarea fraudei și măsuri de recuperare a mijloacelor extrase care se va solda cu responsabilizarea persoanelor/beneficiarilor/participanților la fraudă bancară.
- Recuperare de încredere a populației țării în instituțiile statului.

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Alexandru Slusari